

Hálózatok és hálózatiság az Ottó-kori keleti missziós politika (919-1024) historiográfiájának információ-történeti szempontú vizsgálatában

Bradács Gábor

Debreceni Egyetem, Bölcsészettudományi Kar, Történelmi Intézet

egyetemi tanársegéd, bradacs.gabor@arts.unideb.hu

A középkori történetírás az elmúlt évtizedekben szerencsésen kilépett az addig szinte kizárólag a filológusok és irodalomtörténészek által meghatározott elméleti kereteiből, amennyiben a középkori történeti irodalom addigi „műfaji” alapú osztályozását felváltotta az ún. „funkcionalista” megközelítés. Ez lehetőséget teremt a jelen előadás keretei között a doktori értekezésünk bemutatására is, melynek témája az Ottó-kori Német Királyság, illetve Német-római Birodalom (919-1024) missziós politikájának recepciója a középkori német történetírásban a 10. századtól egészen a 16. század elejéig. A dolgozatban rávilágítunk arra, hogy ennek a missziós politikának az egyes eseményei a vizsgált historiográfiai korpuszban elsősorban területi alapon jelennek meg hangsúlyosabban, így pl. Magdeburg alapítása leginkább a szász(országi), ellenben a lorchi érsekség körüli vita, valamint ennek egyházpolitikai következményei kiváltképp a bajor(országi) történetírásban jelennek meg.

Előadásunk fő célja annak az áttekintése, hogy a vizsgált történetírók mely szerzők munkáit vették alapul az (Ottó-korra vonatkozó) információik megszerzésénél, és hogy ebben az esetben érvényesül-e a fenti „földrajzi” elv, vagy pedig más kommunikációs csatornák, így például az egyes történetírók által felhasznált kéziratok révén. Különösen azokra a késő középkori munkákra fordítjuk a figyelmüket, ahol az írók maguk sorolják fel tételesen az általuk feldolgozott forrásokat, igazolandó azt, hogy a történetírók írók által fontosnak tartott események rögzítésénél a térbeli „információs gócpontokon” kívül léteznek-e más, leginkább a kézirati hagyomány elemzésével rekonstruálható, „virtuális” hálózatok is, melyben az egymástól akár térben és időben is távol keletkezett munkákat összeköti valamilyen közös információforrás. Ez utóbbi „textuális-filológiai” hálózat meglétének igazolását kiválasztott példákon keresztül kívánjuk igazolni.